

Z činnosti komisie za rok 2008 a 2009

Výňatok zo Správy Komisie pre zjednodušenie štruktúry ECAV za rok 2008

Nie každý rok sa správa o činnosti Komisie predkladala aj Synode. Tu je potrebné hneď povedať, že hoci Komisia bola zriadená generálnym presbyterstvom v roku 1998, postupne sa v nej vystriedalo vyše 30 ľudí a ja som už jej tretím predsedom, ani jeden jediný návrh, ktorý bol touto komisiou navrhovaný počas 8 rokov, schválený na Synode nebol.

Na svojom prvom stretnutí 25. 4. 2007 som ako predseda tejto Komisie rozdal prítomným členom sumár toho, čo od roku 1998- 2006 bolo Komisiou navrhované.

Tento predložený materiál sme na našom prvom stretnutí podrobne rozdiskutovali a jednotliví členovia k nemu vyslovovali svoje názory. Na základe vyslovených názorov sme dospeli k nasledovným návrhom:

1. Keďže za toľko rokov vytvárania návrhov „zhora“ nič schválené Synodou nebolo vyvoláme celocirkevnú diskusiu na túto tému, aby sme postrehy o tom, čo v našej cirkvi robiť lepšie a účelnejšie, získali priamo „z terénu“. Poverili sme brata riaditeľa GBÚ, aby spracoval štatisticky situáciu v jednotlivých cirkevných zboroch a seniorátoch a pripravil nám prehľad o CZ v našej cirkvi, čo sa týka jednotlivých seniorátov a CZ podľa veľkosti (počtu členov), ako aj presné počty evanjelikov žijúcich v jednotlivých zboroch a seniorátoch.
2. Je takisto potrebné vytvoriť materiál ako hranice seniorátov korešpondujú s hranicami VÚC. Koľko seniorátov sa v ktorom VÚC nachádza. Vieme, že v minulosti hranice superintendencií a seniorátov rešpektovali hranice stolíc- uznesenia Žilinskej synody 1610.
3. Brali sme do úvahy aj tú vec, že sú v našej ECAV senioráty, kde je mnoho malých CZ: NO, HO, RI, DN, GE. Ja sám som seniorom v jednom z nich a viem, že tieto senioráty sa do budúcnosti nevyhnujú zlučovaniu blízkych CZ. No keďže niekde sú aj 3 malé cirkevné zbory vedľa seba, je potrebné zlučovanie CZ veľmi zodpovedne pripraviť už na úrovni seniorálnych presbyterstiev. Toto sme hneď od začiatku mali na zreteli, že v našej ECAV je veľký rozdiel medzi cirkevným zborom a cirkevným zborom.
4. Nastolili sme aj otázku, či je efektívne, keď sú v našej ECAV 4 úrovne správy. Mnohí si to mýlia so štrvorstupňovým riadením. No v našej ECAV je len dvojstupňové riadenie (presbyterstvo- konvent), ale máme 4 úrovne správy: zbor, seniorát, dištrikt, generálna cirkev.
5. V každom prípade je potrebné výkonnú, zákonodarnú a súdnu moc jasne oddeliť.
6. V ECAV má dôjsť k decentralizácii.
7. Nie je potrebné niektoré veci na seniorátoch a dištriktoch dupľovať. Sme si vedomí, že na seniorátoch nemáme administratívne sily, ako je tomu na dištriktoch, či na GBÚ. A preto mnohé veci, ktoré je možné urobiť na GBÚ, či na dištriktoch, nemali by byť nimi zaťažované senioráty. Aj z predchádzajúcich návrhov sa poukazovalo, že seniori sú zaťažovaní mnohými administratívnymi záležitosťami úplne zbytočne a pritom zodpovedajú ešte aj za cirkevný zbor v ktorom sú zároveň zborovými farármi.
8. Vypracovali sme prehľadný materiál, ako by to v našej ECAV vyzeralo, keby boli 3, či dokonca 4 dištrikty. Takisto sme zobrali do úvahy aj názor, že celá naša ECAV by mohla byť tvorená len 1 dištriktom.
9. Porovnali sme znenie terajšej ústavy a ústav predchádzajúcich, pretože sú mnohé pripomienky k tomu, že máme síce tenkú ústavu ale zato množstvo CPP, v ktorých sa vyzná len málokto a aj ich výklad sa robí rôzne. Z toho potom vychádzajú mnohé problémy a nezrovnalosti v našej ECAV.

Na našom druhom stretnutí v decembri 2007 sme už vychádzali z pripravených materiálov, ktoré nám brat Ing. Vagaský zodpovedne nachystal. Medzitým bola zriadená aj Komisia na prípravu ekonomickej samostatnosti ECAV, ktorej prácu takisto musíme brať do úvahy a jej závery veľmi zodpovedne sledovať. Pretože zmena štruktúry cirkvi bude mať aj svoje ekonomické potreby. Uzniesli sme sa na týchto návrhoch:

Žiadame predsedníctvo ECAV, aby oslovilo predsedníctva seniorátov vo veci územného usporiadania CZ, respektíve ich možného zlučovania alebo rozdeľovania. Súčasťou ich stretnutí majú byť aj návrhy zo strany CZ, či seniorátov, čo by oni navrhli zlepšiť alebo zmeniť v našej ECAV. Nadniesli sme aj otázku úpravy hraníc seniorátov, alebo či by niektoré CZ chceli patriť do územne bližšieho seniorátu.

Naša Komisia potrebuje k ďalšej svojej práci aj výstupy ekonomického charakteru, lebo posledné boli robené ešte pred Synodou 2004. Takisto sme poverili brata Ing. Vagaského, aby na základe informácií zo seniorátov vypracoval analýzu bohoslužobných miest v ECAV

Termín zaslania odpovedí zo strany seniorálnych predsedníctiev bol- koniec mája 2008. Keďže do tohto termínu sme obdržali odpovede len zo 4 seniorátov, naše stretnutie bolo preložené na jeseň 2008. Na tomto našom stretnutí sme vyhodnotili návrhy seniorátov a na základe týchto návrhov sme sa uzhodli, že bude potrebné organizovať **konferenciu predstaviteľov cirkvi**, ktorá by mala dostať priestor na posúdenie jednotlivých výstupov z našej komisie, ako aj z komisie pre ekonomickú samostatnosť ECAV.

Táto konferencia zložená z hlavných predstaviteľov ECAV (predsedníctva ECAV, predsedníctiev dištriktov, seniorátov, predsedníctva Synody, predsedov výborov, ktoré v ECAV pracujú – PV, GHV, VM, ŠV, ED) by

predstavovala zároveň odbornú oponentúru k práci našich komisií. Prvé takéto stretnutie s medzinárodnou účasťou sa uskutoční 6. 6. 2009 v Liptovskom Mikuláši.

Z povedaného je teda zrejme, že k práci v našej komisii pristupujeme veľmi zodpovedne a ako som to už avizoval aj na minuloročnej Synode v Košiciach, veľmi zodpovedne pristupujeme aj k podnetom, ktoré nám do našej Komisie prichádzajú. A na tak dôležité grémium ako je Synoda ECAV chceme prísť so solídnym návrhom, ktorý by nebol ako tie prechádzajúce z minulého obdobia bezhlavo zavrhnutý. Ale keď príde ten čas a návrh zmeny našej štruktúry bude po pripomienkach spomínaných predstaviteľov ECAV vypracovaný predložíme Synode už zodpovedný materiál na štruktúru našej cirkvi.

Výňatok zo Správy Komisie pre zjednodušenie štruktúry ECAV za rok 2009

V roku 2009 sme sa stretli 26. 5. 2009: Náplňou nášho stretnutia bola príprava Medzinárodnej konferencie vedúcich predstaviteľov ECAV k reštrukturalizácii a financovaniu cirkvi.

Zároveň sme prejednali aj študijný materiál Reštrukturalizácia a financovanie ECAV na Slovensku, ktorý na základe podkladov z celocirkevnej diskusie o tejto téme spracoval brat Ing. D. Vagaský.

V úvode toho podrobného a precízne spracovaného materiálu sú zhrnuté roky práce reštrukturalizačnej komisie, dôvody reštrukturalizácie, aj dvojstupňový systém riadenia ECAV.

Potom je rozobratá základná úroveň správy ECAV- cirkevný zbor, stredná úroveň správy- seniorát a centrálna úroveň správy- dištrikty a generálna cirkev.

Je tu vykreslený súčasný model dvojdištriktuálnej ECAV- model D2, trojdištriktuálnej ECAV- model D3 a model D3+, štvordištriktuálnej ECAV, ako aj model jednodištriktuálnej ECAV- model D1.

Napokon je daný dôraz na piliere reštrukturalizácie a vykreslené sú aj niektoré terminologické problémy.

V 2. časti tohto materiálu je znázornené financovanie ECAV na Slovensku: financovanie cirkevných zborov, seniorátov, dištriktov a generálnej cirkvi. Záver tvoria úvahy financovania ECAV do budúcnosti a výzva k solidarite v ECAV.

Členovia komisie rozhodli, že tento študijný materiál obdržia na Medzinárodnej konferencii všetci pozvaní účastníci.

Medzinárodná konferencia vedúcich predstaviteľov ECAV sa konala 6. 6. 2009 v Liptovskom Mikuláši.

Prednášali na nej hostia z Nemecka- E. Hartmann (EKC vo Wurttembersku), M. Michaelis (GAW v Durínsku),

z Poľska- A. Pastucha a J. Samiec- zástupcovia ECAV v Poľsku,

z Rakúska- H. Reiner, z Maďarska- P. Gáncs a z Česka P. Stolar- Českobratská cirkev evanjelická v ČR a S.

Pietak – Sliezska cirkev evanjelická a. v. v ČR.

Úvodný vstup našich hostí sa týkal organizačnej štruktúry ich cirkvi- základných štatistických údajov,

- základnej štruktúry cirkvi,
- predstaviteľov a orgánov generálnej cirkvi, dištriktov, seniorátov a cirkevných zborov,
- organizácii správnej, zákonodarnej a súdnej právomoci,
- volebného systému,
- organizácii cirkevného školstva, diakonie, pastoračnej služby v ozbrojených silách a výučby náboženstva,
- ako aj mimocirkevných evanjelických združení a spolkov

V druhej časti konferencie sa potom venovali systému financovania ich cirkví –

- a to účasti štátu na financovaní cirkvi,
- cirkevným príspevkom, dobrovoľnému darcovstvu,
- solidarite medzi cirkevnými zbormi,
- a uplatňovaniu solidarity medzi duchovnými.

Po ich prednáškach nasledovala diskusia k predneseným témam.

Ďalšie stretnutie našej Komisie sa uskutočnilo 23. 11. 2009 vo Zvolene. Na ňom sa členovia našej komisie dohodli na termíne usporiadania II. konferencie o financovaní a reštrukturalizácii ECAV – 17. 4. 2010. Stanovili

sme program tejto konferencie a navrhli sme na mesiac február 2010 spoločné stretnutie Komisie pre reštrukturalizáciu a Komisie pre prípravu ekonomickej samostatnosti ECAV na Slovensku. Brata Ing. D.

Vagaského sme poverili prípravou prezentácií z výsledkov prác oboch komisií formou Power Pointu.

Spoločné stretnutie oboch spomínaných komisií sa uskutočnilo 16. 2. 2010 v Bratislave. Členovia oboch komisií pripomienkovali predložené výstupy z prác svojich komisií a pripravili tak materiál na aprílovú II. konferenciu o financovaní a reštrukturalizácii ECAV na Slovensku. Zároveň sa dohodli, že všetkým účastníkom tejto konferencie bude poskytnutý písomný materiál k predloženej prezentácii takou formou, aby si k samotnému výkladu mohli robiť poznámky.

II. konferencia o financovaní a reštrukturalizácii sa konala 17. 4. 2010 v Liptovskom Mikuláši. Jej účastníkom boli odprezentované výstupy z prác oboch komisií. Najprv sme sa venovali financovaniu ECAV a následne reštrukturalizácii.

Bolo názorne ukázané, ako sa štát podieľa na financovaní našej ECAV. Ďalej bolo vykreslené, ako sú financované naše cirkevné zbory- aké majú zdroje financovania, aké sú najčastejšie výdavky v CZ, boli takisto rozanalyzované príjmy jednotlivých seniorátov i obetavosť členov CZ. Bolo vykreslené i financovanie seniorátov, dištriktov i generálnej cirkvi.

Posledná časť tohto materiálu sa venovala solidarite v ECAV na Slovensku- medzi cirkevnými zbormi i medzi duchovnými, boli takisto vykreslené nástroje na uplatňovanie solidarity medzi CZ, pozitíva a negatíva odľuky financovania cirkvi od štátu.

Časť reštrukturalizačná začínala historickým exkurzom a impulzmi pre reštrukturalizáciu. Je potrebné stanoviť si strategické témy a globálne ciele pre jednotlivé kroky reštrukturalizácie. Bola opísaná problematika malých cirkevných zborov, seniorátov- ich sídel a takisto dvojitej funkcie seniora a zborového farára, problematika centrálnej úrovne správy- dištrikt, generálna cirkev.

Boli vykreslené modely usporiadania ECAV- model D2, model D3, Model D3+, model D4 a napokon model D1.

Po obedňajšej prestávke potom nasledovala diskusia, na základe ktorej boli rozpracované témy do zmeny ústavy:

1. **Definícia cirkvi**
2. **Augsburské vyznanie a vzťah k iným kresťanským cirkvám**
3. **Definícia synodálno- presbyteriálneho zriadenia**
4. **Záväznosť uznesení orgánov vyšších COJ**
5. **Exaktná definícia samostatnosti a nezamieňateľnosti troch pilierov právomoci:**
  - Správna a výkonná právomoc**
  - Súdna právomoc**
  - Zákonodarná právomoc v ECAV**
6. **Paritný systém v riadení ECAV**
7. **Parochiálne právo a migrujúce obyvateľstvo**
8. **Riešenie disciplíny**
9. **Definícia predstaviteľov cirkvi, cirkevných funkcionárov, hodnosti v cirkvi**
10. **Voľba a menovanie**
11. **Definícia člena cirkvi**
12. **Budovanie cirkvi zdola- seniorát je združením cirkevných zborov, dištrikt je združením seniorátov, generálna cirkev je združením dištriktov**
13. **Zavedenie pojmu generálna cirkev ako 4. úrovne správy. Rozlíšenia generálnej cirkvi a ECAV ako spoločenstva veriacich zahrňujúce cirkevné zbory, senioráty, dištrikty a aj generálnu cirkev.**
14. **Definícia generálneho konventu ako najvyššieho orgánu generálnej cirkvi a synody ako zákonodarného orgánu ECAV na Slovensku**
15. **Definovanie odovzdaných kompetencií z cirkevného zboru**
  - a. **na seniorát**
  - b. **na dištrikt**
  - c. **na generálnu cirkev**
16. **Nedotknuteľnosť práv nižšej COJ pred zásahmi vyššej COJ**
17. **Postavenie seniorov v ECAV- ústavné inštitucionalizovanie spoločného orgánu biskupov a seniorov**
18. **Postavenie generálnych (synodálnych) výborov a ich predsedov v generálnej cirkvi a v ECAV**
19. **Nová štruktúra generálneho presbyterstva**
20. **Vízia seniorátov na obdobie 20 rokov:**

Profesionalizácia funkcie seniora, zriadenie stálych sídel seniorských úradov a z toho vyplývajúca príležitosť na zväčšovanie seniorálnych hraníc a redukcie počtu seniorátov alebo ponechať

Výkon funkcie seniora ako zborového farára a z toho vyplývajúca nutnosť zmenšovania seniorátov a zvyšovania počtu seniorátov

21. *Riešiť volebný systém, počet a dĺžku volebných období*
22. *Definícia titulu emeritný biskup- biskup vo výslužbe*
23. *Postavenie biskupa (seniora- profesionála) ako farára počas a po skončení volebného obdobia*
24. *Inventúra administratívy*
25. *Softvér pre štatistiku, matriku a register*
26. *Financovanie vyšších COJ*
27. *Riešenie problematiky malých cirkevných zborov, úprava administratívy pre malé cirkevné zbory*
28. *Dvojjazyčné cirkevné zbory*
29. *Vzťah COJ k organizáciám s právnou subjektivitou zriadeným príslušnou COJ*
30. *Vzťah ECAV k občianskym združeniam evanjelikov a. v. na Slovensku*
31. *Vokátor z ústavy*
32. *Služobný pomer duchovného v COJ*
33. *Postavenie farárov v službe mimo COJ*

Týmito témami sa bude zaoberať naša Komisia na svojom ďalšom stretnutí a o ich výstupoch bude informovať generálne presbyterstvo.

Dovoľte mi v závere správy poďakovať sa všetkým členom Komisie pre zjednodušenie štruktúry našej ECAV za ich doterajšiu prácu. Zároveň chcem srdečne poďakovať bratovi Ing. D. Vagaskému za precízne spracovanie študijného materiálu, ako aj prezentácie na II. konferencii o financovaní a reštrukturalizácii. Ako sa o tom vyjadrili už mnohí- tak precízne vypracovaný materiál o tejto téme a v takom rozsahu synodáli ešte nikdy nemali k dispozícii. Zároveň sa chcem poďakovať aj tým, ktorí pomáhali pri príprave a organizačnom zabezpečení oboch spomínaných konferencií.

Vaše názory, pripomienky, postrehy, doplnenia očakávame na adrese:

restrukturalizacia@ecav.sk

Ďakujeme